

Pályázati azonosító: 201108/01356

**NEMZETI KULTURÁLIS ALAP
ISMERETTERJESZTÉS ÉS KÖRNYEZETKULTÚRA KOLLÉGIUMA**

ZÖLDI KE

**BESZÁMOLÓ A BÁCS-KISKUN MEGYEI KATONA JÓZSEF
KÖNYVTÁR GYEREKEKNEK SZÓLÓ TERMÉSZETISMERETI
PROGRAMJAIRÓL**

2016-2017

ZÖLDIKE

BESZÁMOLÓ A BÁCS-KISKUN MEGYEI KATONA JÓZSEF KÖNYVTÁR GYEREKEKNEK SZÓLÓ TERMÉSZETISMERETI PROGRAMJAIRÓL

A Bács-Kiskun Megyei Katona József Könyvtár gyerekeknek szóló **Zöldike** sorozata több elemből tevődött össze. Voltak könyvtári kutatómunkára épülő foglalkozásaink, a témához kapcsolódó könyvbemutatók, filmvetítések, vetélkedők, interaktív előadások meghívott szakemberek közreműködésével. A programsorozat 2016 őszétől 2017 júniusáig kínált iskolán kívüli komoly tanulási lehetőséget az általános iskolás korosztálynak.

Könyvtári foglalkozások

A Katona József Könyvtárban rendszeresen az ovisoknak és iskolásoknak szóló csoportos foglalkozások. Fontosnak tartjuk, hogy a gyerekek korszerű könyvtári környezetben tapasztalják meg az iskolai tantárgyak közötti koncentráció lehetőségeit, megismerjék a természettudományos szakirodalmat, kézikönyveket, határozókönyveket, folyóiratok gazdag kínálatát, a témához kapcsolódó, megbízható internetes forrásokat. Törekvésünk az is, hogy bemutassuk a természeti környezet megjelenését az irodalomban, zenében, képzőművészetben, illetve kreatív alkotások létrehozására ösztönözzük a fiatalokat. Ezeket a foglalkozásokat ember és környezete viszonyának sokoldalú bemutatására törekszünk.

A 2016-2017-es tanévben is több természettudományos témát ajánlottunk az oktatási intézményeknek, akik éltek is ezzel a lehetőséggel. Legnépszerűbb témáink voltak:

- Csudavilág (Hazai életközösségeink)
- Micsoda idő! (Az évszakok váltakozása)
- Instant tudomány
- Madarak égen és földön
- Jeles napok
- Ébred a természet

Az év során több foglalkozás részletes leírását adtuk át a fiókkönyvtáraknak és a megye kistérségeinek működő könyvtári szolgáltatóhelyeknek, így biztosítva nagyon sok gyerek hozzáférését játékaikhoz.

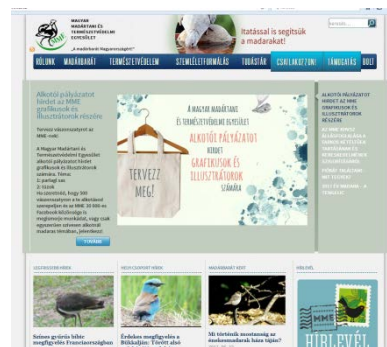
HALRÓL HALRA

A táblázatban állatok rejtőznek. Válogassátok ki közülük a **halakat!** (Segítségül eláruljuk, hogy a 12 hal neve összesen 49 szótagból áll.)

A	BO	CSA	CSA	CSE	FE	GE	GE
GU	HAI	HAL	HAR	HAR	HOL	HU	JÁ
KA	KE	KE	KÉS	KÓ	KÓ	KUKK	KUL
KUS	KÜL	KÜSZ	LÁ	LANCS	LE	LE	LI
LÓ	LŐ	LÖN	MÓ	MUR	NAP	NÉK	NYOS
OR	ÖK	PÁN	PE	PI	PI	PÓC	RÓ
RÚ	SŐ	SZEG	SZÉL	SZI	SZIL	TE	TÓ
TOS	TÖR	TÜS	U	ÜR	VA	VÁ	VÁR

Ezek a következők voltak:

- Cseppecske / Cseptől az óceánig
- Ezerszínű Magyarország (Barangolás hazai tanösvényeken)
- Zöldike (Természetismereti játékok)
- Nyomozás a világhálón (Információgyűjtés természettudományos weboldalakon)

Előadások

Előadásainkon meghívott szakemberek közreműködésére számítottunk. Az Esztergomi Környezetkultúra Egyesület által kifejlesztett **Bogárhát** projekt a környezettudatos nevelés szerves részeként játékos, interaktív módon mutatja be a gyerekeknek a rovarvilág csodáit. A mesébe ágyazott ismeretanyag könnyen befogadható, a nagyméretű, élethű állatok pedig a fajismeretet bővítik. A fejlesztő- és élménypedagógiai elemekkel bővített bemutatók észrevétlenül is rámutattak arra, hogy milyen sok kapcsolódási pont van a kevésbé ismert élőlények és a környezetkímélő életmód, bolygónk megóvása között. A bogármesékre – egyéb források bevonásával – a következő településeken került sor: Apostag, Csólyospálos, Dunaegyháza, Dunaszentbenedek, Géderlak, Harkakötöny, Kecskemét (Központi könyvtár és Hunyadivárosi Fiókkönyvtár), Kömpöc, Ordas, Orgovány, Uszód).

Az első osztályosok számára nagy élményt jelentett az **Ökojáték** csapatának környezetóvó bábos előadása. A **Lim-lom mese** előadása közben mesés környezetbe ágyazva beszélgettek a gyerekekkel a szelektív hulladékgyűjtés fontosságáról, tisztázták és gyereknyelvre fordították az ehhez kapcsolódó fogalmakat és jelentőségét. A hulladékból készült, 120-150 cm magas marionette jellegű bábok (Papír Robi, Szatyor Aranka, Pityóka Pál, Bádóg Andor) a természet körforgásába szerettek volna visszatérni, amiben a gyerekek segítségével támaszkodtak. A hallgatóság között ezúttal ott voltak a város leghátrányosabb helyzetű gyerekeit befogadó iskola diákjai is, akik az otthoniingerszegény környezetben nevelkedve keveset hallanak erről a fontos kérdéstről. A Kuka Műveket a kunadacsi és szalkszentmártoni könyvtári szolgáltatóhelyeinken is örömmel fogadták a kisiskolások.

Könyvbemutatók

Érdekesek voltak könyvbemutatóink is. A kisebbeknek a Móra Ferenc Könyvkiadó gondozásában megjelent Kuka Művek sorozatot ajánlottuk a figyelmébe Kecskeméten és Nyárlőrincen. A sorozat tíz különböző kukás- és utcaseprő autó napi feladatain, kalandjain keresztül eleveníti meg Virgonc Város hulladékgazdálkodását. Eszterág Ildikó, a kiadó oktatásfejlesztési szakértője értő módon, játékosan vezette rá a gyerekeket, miért fontos a környezet védelme, milyen

összefüggés van az életmódunk és a környezeti károk között, s közösen gyűjtötték össze azokat a tevékenységeket, amelyek a helyzet javításához hozzájárulhatnak.

Kiss Gábor nyelvész előadása a nagyobbaknak szólt. Ő a Tinta Kiadó két kötetét ajánlotta a gyerekek figyelmébe *Érdekességek a növény- és állatnevek világából* címmel. A foglalkozások jó példát mutattak a pedagógusoknak is arra, hogyan lehet egy-egy témát komplex módon megközelíteni, illetve hogyan lehet hatékonyan megtalálni a különböző tantárgyak kapcsolódási pontjait. Így válhatnak a gyerekekben is egységes tudássá a szaktárgyi órákon tanultak.

Helvécián és Szentkirályon vendégünk volt **Pásztohy Panka** meseíró, illusztrátor is. A *Mentsük meg a kiskutyám!*, a *Szeretem a kiskutyám!* és a *Gyógyítsd meg a kiskutyám!* c. köteteinek mesés története szépen végigvezeti a gyerekeket a felelős állattartás kulcskérdésein. Pitypang és Lili egymásra találása barátságról, állatszeretetről, örökbefogadásról, féltő gondoskodásról üzent a kicsiknek.

Barátunk a természet

Harmincadik évfordulójához érkezett a Barátunk a természet országos természetismereti játéksorozatunk. „Ez a vetélkedő egy út a természet megismeréséhez: kissé hosszú és nehéz is.

Abbahagyhatod, vissza is fordulhatsz, de csak méssz előre, mert kíváncsi vagy, és kárpótol a sok érdekesség” – írta egyik játszótársunk.

A tanév során levelezős formában zajló vetélkedő résztvevői a hazai növény- és állatvilágra, földrajzi, néprajzi ismeretekre vonatkozó fejtörőket oldottak meg. Ezt egészítették ki a gyerekek alkotókedvére épülő, fantáziájukat megmozgató tevékenységek. A feladatsorok összeállításánál törekedtünk arra is, hogy sikerélményhez jussanak a különböző képességű és eltérő életkorú gyerekek, ugyanakkor az átlagosnál felkészültebb diákok is örömeiket

leljék a könyvtári kutatómunkában, kísérletezésben, rajzolásban, meseírásban. Valamennyi feladatsor a résztvevők életkorához igazodva három változatban készült: 3-4., 5-6. illetve 7-8. osztályosoknak.

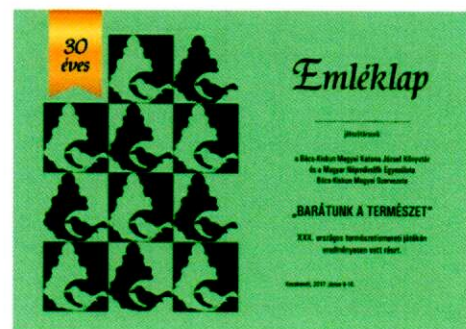

NYELVI TRÉFA

- Balatonhal** = a legnagyobb állóvizünkben ficánkoló sütnivaló szálkásság.
- Ceglédes** = Ceglédi édes rétes.
- Debrecenti** = Hajdú-Bihar megye saját mértékegysége.
- Esztergombóc** = olyan étel, amelyet csak az Eszterek tudnak jól elkészíteni.
- Óbányanya** = régi föld alatti lakhelyen gubbasztó korosodott házsártos nőszemély.
- Pápapír** = magas rangú egyházi személy arcpirosítója
- Tiszappan** = a Tisza bőrtisztító hatású iszapjának neve.

A játék döntőjére 2017. június 9-10-én került sor Kecskeméten, a Katona József Könyvtárban. Ekkor köszöntöttük az írásbeli fordulókban legügyesebben szereplő csapatokat, és ekkor kaptak bemutatkozási lehetőséget a gyerekek. Előadásra **Újvárosy Antalt**, az Aggteleki Nemzeti Park Pro Natura-díjas munkatársát kértük, akivel a játéksorozat három évtizede alatt szoros szakmai kapcsolatunk alakult ki. Mindig fontosnak tartottuk, hogy Kecskeméten olyan felnőttekkel találkozzanak a tizenévesek, akiknek szakmai tevékenysége mellett emberi magatartása is példaként állítható eléjük.

A döntőbe jutott csapatok felkészültségét, tudását, a helyszíni játékban mutatott hozzáállást, egymásra figyelmet mindhárom korcsoportnál pozitívan értékelte a zsűri.

Zöldike sorozatunkban célul tűztük ki a szemlélet- és magatartásformálást, az iskolai tantárgyak közötti koncentráció lehetőségeinek kihasználását, a természettudományos szakirodalom, kézikönyvek, határozókönyvek, folyóiratok megismertetését. Köszönjük a megvalósításhoz nyújtott támogatásukat!

Kecskemét, 2017. augusztus 21.

Ramháb Mária
megyei könyvtárigazgató
főtanácsos

